

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Придунайська філія

МАУП

Кафедра «Менеджменту»

Затверджую:
Директор ПФ ПрАТ «ВНЗ
«МАУП» _____
проф. Гуменникова Т.Р.
«_____» лютий 2020 р.

Схвалено на засіданні кафедри
«Менеджменту»
Протокол № _____ від _____ 2020 р..
Завідувач кафедри _____
к.е.н. доцент Заєць М.А.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історії менеджменту

спеціальності: 073 «Менеджмент та адміністрування»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня «бакалавр»
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: 073 «Менеджмент та адміністрування»
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: «Менеджмент»
(назва спеціалізації)

Ізмаїл 2020

Розробник (-и) си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Ку­ля Іри­на Фе­до­рів­на, ст. ви­кла­дач ка­фе­дри «Ме­не­дж­мен­ту»

Ви­кла­дач:

Ку­ля Іри­на Фе­до­рів­на, ст. ви­кла­дач ка­фе­дри «Ме­не­дж­мен­ту»

Си­ла­бус роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри «Ме­не­дж­мен­ту»

Про­то­кол від .02.2020 №

За­ві­ду­вач ка­фе­дри

к.е.н. Заєць М.А.

(підпис)

Си­ла­бус по­год­же­но з га­ран­том (керівником) освітньої програми
«Ме­не­дж­мен­ту»

.02. 2020 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ к.е.н. Заєць М.А.

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20__ р.,
про­то­кол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20__ р.,
про­то­кол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20__ р.,
про­то­кол № _____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____»____ 20__ р.,
про­то­кол № _____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра менеджменту**

Назва дисципліни	<u>Історії менеджменту</u>
Викладач (-і)	Куля Ірина Федорівна, ст. викладач кафедри «Менеджменту»
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	04841-77-903
E-mail:	___kulyairina@mail.ru
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: другий, третій вівторок Місяця з 14.40

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	1
Семестр	2
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	120 годин
Аудиторні	32 лекційних та 24 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	2 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	64 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів (рік видання 2019), надається студенту занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Сформувати у студентів сучасне управлінське мислення та систему спеціальних знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання:

- Сутність основних понять і категорій менеджменту;
- історія розвитку менеджменту;
- принципи, функції та методи менеджменту;
- суть організації;
- взаємозв'язок її внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;
- організація взаємодії та повноважень;
- прийняття управлінських рішень;

3. Формат курсу - очний (*offline*)

4. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Інтегральна компетентність (ІК):

— Здатність розв'язувати первинні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту

ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління

Після вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати набуті результати навчання:

1. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації
2. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера
3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства
4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень
5. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
6. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
7. Виявляти навички організаційного проектування
8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
9. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	32
семінарські заняття / практичні	24
самостійна робота	120

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2020	2	073 Менеджмент	1	нормативна

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів) Вступ до фаху, економічна теорія.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання: *програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiatius, Antiplagiat, [Unicheck](#)).*

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.

- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

9. Політики курсу.

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, с обов'язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на антиплагіат.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни **«Історія менеджменту»**, є сумою балів за виконання семінаської (практичних) завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.

Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10. Зміст дисципліни:

Структура навчальної дисципліни

Таблиця

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія Менеджменту»

№ теми	Назва теми	кількість годин					
		всього	Модуль I			Модуль II	Модуль II
			всього аудиторних	лекції (Л)	практ. заняття (ПЗ)	індивідуальна робота (ІРС)	самостійна робота (СРС)
ЗМ 1. Теоретичні основи курсу							
	Теоретичні основи курсу	6		2			4
	Управлінська думка та практика ранніх цивілізацій Востока	8		2	2		4
	Управлінська думка та практика в європейській цивілізації (доіндустрльний період)	6		2	2		4
	модульна контрольна	2			2		
	разом за ЗМ 1	24	12	6	6		12
ЗМ 2. Загальні функції менеджмента							
	Промисленна революція та її вплив на розвиток менеджмента	8		4	2		4
	Піонери менеджмента в індустріальній системі	10		4	2		4
	Становлення та розвиток школи наукового менеджменту.	8		4	2		4
	Становлення адміністративної теорії	10		4	2		4
	разом за ЗМ 2	40	24	16	8		16
ЗМ 3. Елементи організаційних структур							
	Вклад соціальних наук в розвиток наукового менеджменту	10	6	4	2		4
	Зародження відчизняного наукового менеджмента	8	4	2	2		4
	Становлення школи людських відносин	10	6	2	2		4
	Сінтетические и комплексні підходи к менеджменту	8	4	2	2		4

	модульна контрольна	2	2		2		
	разом за ЗМ 4	36	20	10 ¹	10		16
МОДУЛЬ 2							
	Ситуаційні завдання	8					8
	Ситуаційні завдання	5					5
	Ситуаційні завдання	5					5
	разом за модулем 2	18					18
	Всього	120	46	32	24		64

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (*тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3.*).

- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>)

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	6	6	6	6
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	2	20	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25			1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30	-	-	-	-
Разом			88		55		80
Максимальна кількість балів:		223					
223:100=2,23. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:2,23 = загальна кількість балів.							

Поточний контроль з дисципліни - це оцінювання навчальних досягнень студента протягом навчального семестру за десятибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студента в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і поєднує в собі два напрями:

- опитування лекційного матеріалу,
- перевірка самостійної роботи студента.

Зважаючи на це, використовуються такі форми поточного опитування:

- переказ лекційного матеріалу;
- тестування;
- заслуховування повідомлень студента з довідковою інформацією;
- заслуховування інформації про науково-дослідницьку роботу;
- реферати.

Система оцінювання аудиторної роботи.

Поточна аудиторна діяльність студента оцінюється за десятибальною (національною) шкалою.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- та інші.

Критеріями оцінки є:

1) для усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;
- та інші

2) для виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- та інші.

Оцінювання тестових завдань студентом надані правильні відповіді на:

0-25% тесту – оцінка «незадовільно»;

26-50 % тесту – оцінка «задовільно»;

51-75% тесту – оцінка «добре»;

76-100 % тесту – оцінка «відмінно».

Критерії оцінки систематичності та активності роботи на семінарських заняттях студентів денної форми навчання є наступні:

№ п \ п	критерії оцінки знань студента виявлених під час семінарського заняття	кількість балів
1	студент в процесі усної (письмової) відповіді правильні відповіді на всі поставлені запитання виявляє високий рівень знань теоретичного нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	10 балів
2	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	8 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на	4 бали

	тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	
4	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 3 самостійні роботи.

Система оцінювання самостійної роботи.

Самостійна робота є активною розумовою діяльністю студента, пов'язаною з виконанням навчального завдання. Наявність завдання і установки на його виконання вважають характерними ознаками самостійної роботи.

Самостійна робота студентів виділена як окремий елемент навчального модулю із встановленням для нього вагового коефіцієнта.

Самостійна робота з виконання навчального завдання охоплює три етапи.

1. Підготовка студента до виконання завдання, теоретичне, психологічне, організаційно-методичне і матеріально-технічне забезпечення самостійної роботи. Теоретична готовність студента виявляється у його інтелектуальній підготовленості, тобто у здатності застосовувати свої знання для виконання завдання. Практична цінність полягає у здатності оптимально планувати самостійну роботу, вміло використовувати конспект лекцій, підручники, посібники, комп'ютер, розумові операції (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікацію та інші). Психологічна готовність студента передбачає передусім наявність у нього мотивів до виконання конкретного завдання.

2. Безпосереднє виконання навчального завдання. Це найважливіший і найвідповідальніший етап роботи студента. Оскільки навчальне завдання найчастіше постає у навчально-пізнавальній формі, то в процесі його виконання беруть участь усі психічні процеси, які забезпечують пізнавальну активність: відчуття, сприйняття, уява, пам'ять, мислення, увага та інші. На ефективність виконання завдання впливають такі особистісні якості студента, як цілеспрямованість, наполегливість, відповідальність тощо.

3. Аналіз виконаного завдання. Є завершальним етапом самостійної роботи. Під час аналізу студент оцінює (шляхом самоконтролю, іноді взаємоконтролю) якість і час виконання завдання, ефективність використаних у процесі роботи методів і засобів.

При контролі виконання завдань, які винесені для самостійного, індивідуального опрацювання, оцінці підлягають:

- самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань;
- написання рефератів;
- підготовка реферативних матеріалів, публікацій тощо.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Умови і причини зародження професійного менеджменту.
2. Особливості менеджменту в цивілізаціях Сходу
3. Організація управління в Стародавній Месопотамії (відповідно в стародавніх Єгипті, Греції, Римі, Індії та Китаї).
4. Вплив культурного середовища на розвиток теорії і практики менеджменту.
5. Управлінські ідеї в працях Н. Макіавеллі.
6. Промислова революція та її вплив на практику управління.
7. Менеджмент як фактор виробництва.

8. Промислова революція і проблема підготовки персоналу.
9. Піонери менеджменту в індустріальну епоху.
10. Особливості розвитку професійної освіти в окремих країнах (США, Великобританія, Франція, Німеччина, Японія, Китай, Росія та ін)
11. Ф. Тейлор і становлення наукового менеджменту.
12. Ф. Тейлор і організована праця.
13. Г. Еммерсон і підвищення продуктивності праці.
14. Внесок Ч. Беббіджа в розвиток теорії та практики управління і управлінської праці.
15. А. Файоль і його роль у створенні теорії сучасного менеджменту.
16. Вплив А. Файоля на розвиток системи підготовки менеджерів.
17. Проблема взаємовідносин підприємців і профспілок у працях класиків менеджменту.
18. Розвиток принципів менеджменту теоретиками і практиками управління.
19. Управлінські ідеї в працях М. Вебера.
20. Хоторнські дослідження та становлення школи людських відносин.
21. Теорія мотивації А. Маслоу.
22. Людський фактор в управлінні (Дж.Морено і К. Левін).
23. Філософія управління в роботах М. П. Фоллет.
24. Історія розвитку державного управління в Росії (формування наказової системи, реформи Петра I, Катерини II, реформи 1861-1874 р.р.)
25. Спроби створення зразкових аграрних господарств в Україні після скасування кріпосного права (А. Фет та ін.)
26. Розвиток теорії управління радянськими і російськими вченими і практиками.
27. Особливості європейської моделі менеджменту.
28. Особливості американської моделі менеджменту.
29. Особливості японської моделі менеджменту.
30. Перспективи розвитку сучасного менеджменту.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Модульний контроль знань за визначеними темами може проводитись усно або письмово за вибором викладача у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного матеріалу оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань (чи усної відповіді на теоретичні питання) є:

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ

Екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену. Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами.

При оцінюванні результатів екзамену 100 балів розподіляються між кількістю питань та зазначаються в екзаменаційному білеті. До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою:

результати поточних досягнень студента (РПД) + результати підсумкового контролю (РПК) / 2 = загальна оцінка (ЗО)

Критерії оцінювання:

За 100- бальною шкалою	Загальний коментар	Коментар за видами робіт
90 - 100	Студент виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу.	- регулярне відвідування лекційних, семінарських занять, вчасне виконання всіх завдань самостійної роботи; - студент дає правильні ґрунтовні відповіді на всі запитання викладача щодо економічної сутності завдання; - демонструє творчий підхід щодо формулювання відповіді; - бере активну участь в аудиторній і поза аудиторній роботі.
82 - 89	Студент виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.	- регулярно відвідує лекційні, семінарські заняття, вчасно виконує всі завдання самостійної роботи; - дає правильні відповіді на більшість поставлених викладачем питань; - бере активну участь в аудиторній і поза аудиторній роботі - при виконанні завдань припускався декількох помилок, але правильно виправив їх після зауважень викладача.
74 - 81	Студент виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни.	- не регулярно відвідує лекційні, семінарські заняття, не вчасно виконує всі завдання самостійної роботи; - при виконанні завдань, під час відповідей допускає суттєві помилки у
65-73	Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою.	

60 - 64	Студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.	формулюванні та трактуванні категорій; • демонструє репродуктивний підхід щодо формування відповіді; • не активно бере участь в аудиторній та позааудиторній роботі.
35 - 59	Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до перездачі дисципліни.	• часто не відвідує лекційні та семінарські заняття; • демонструє відсутність знань з елементарних питань статистики; • не вміє виконати елементарні арифметичні дії (середня величина, відсоток від числа тощо); • проявляє пасивність під час лекційних та аудиторних занять
0 - 34	Студент не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал і потребує повторного вивчення навчальної дисципліни.	

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів денної та заочної форми навчання, + результати іспиту у для студентів денної та заочної форми навчання.

За такого порядку система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст: студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання іспиту (заліку) студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням іспиту (заліку).

Опанування програмного матеріалу можливе при відвідуванні лекційних занять на яких використовуються наступні методи навчання: розповідь, бесіда, передачі і сприйняття навчальної інформації, аналіз нормативно-правових актів.

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

Індивідуальні завдання: індивідуальне навчально-дослідне завдання (написання рефератів – для студентів денної форми навчання). Індивідуальні навчальні завдання можуть мати також наступні види: конспект з теми власно розробленим студентом планом, анотація прочитаної додаткової літератури з дисципліни, бібліографічний опис тощо; розробка навчальних тестових завдань, написання статей, тезів та доповіді на конференції, написання конкурсних робіт, он лайн тестування.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення заправпованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

Питання до Підсумкового контролю

1. Умови і причини зародження професійного менеджменту.
2. Особливості менеджменту в цивілізаціях Сходу

3. Організація управління в Стародавній Месопотамії (відповідно в стародавніх Єгипті, Греції, Римі, Індії та Китаї).
4. Вплив культурного середовища на розвиток теорії і практики менеджменту.
5. Управлінські ідеї в працях Н. Макіавеллі.
6. Промислова революція та її вплив на практику управління.
7. Менеджмент як фактор виробництва.
8. Промислова революція і проблема підготовки персоналу.
9. Піонери менеджменту в індустріальну епоху.
10. Особливості розвитку професійної освіти в окремих країнах (США, Великобританія, Франція, Німеччина, Японія, Китай, Росія та ін)
11. Ф. Тейлор і становлення наукового менеджменту.
12. Ф. Тейлор і організована праця.
13. Г. Еммерсон і підвищення продуктивності праці.
14. Внесок Ч. Беббіджа в розвиток теорії та практики управління і управлінської праці.
15. А. Файоль і його роль у створенні теорії сучасного менеджменту.
16. Вплив А. Файоля на розвиток системи підготовки менеджерів.
17. Проблема взаємовідносин підприємців і профспілок у працях класиків менеджменту.
18. Розвиток принципів менеджменту теоретиками і практиками управління.
19. Управлінські ідеї в працях М. Вебера.
20. Хотторнські дослідження та становлення школи людських відносин.
21. Теорія мотивації А. Маслоу.
22. Людський фактор в управлінні (Дж.Морено і К. Левін).
23. Філософія управління в роботах М. П. Фоллет.
24. Історія розвитку державного управління в Росії (формування наказової системи, реформи Петра I, Катерини II, реформи 1861-1874 р.р.)
25. Спроби створення зразкових аграрних господарств в Україні після скасування кріпосного права (А. Фет та ін.)
26. Розвиток теорії управління радянськими і російськими вченими і практиками.
27. Особливості європейської моделі менеджменту.
28. Особливості американської моделі менеджменту.
29. Особливості японської моделі менеджменту.
30. Перспективи розвитку сучасного менеджменту

17. Шкала відповідності оцінок

Критерії оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Е	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

18. Рекомендовані джерела (література):

Список літератури

Основна

1. *Гріффін Р., Яцура В.* Основи менеджменту: Підручник / Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. — Львів: БаК, 2001. — 624 с.
2. *Завадський Й. С.* Менеджмент=Management. — Т. 1. — 2-е. вид. — К.: Україн.-фін. ін-т менедж. і бізнесу, 1998. — 542 с.
3. *Кузьмін О. Є., Мельник О. Г.* Основи менеджменту: Підручник. — К.: Академвидав, 2003. — 416 с.
4. *Сладкевич В. П., Чернявский А. Д.* Современный менеджмент (всхемах): Опорный конспект лекций. — К.: МАУП, 2003. — 152 с.
5. *Хміль Ф. І.* Основи менеджменту: Підручник. — К.: Академвидав, 2003. — 608 с.

Додаткова

1. *Абчук В. А.* Азбука менеджмента. — СПб.: Союз, 1998. — 272 с.
2. *Азбука менеджмента: Учебно-методическое пособие: В 2кн.* — Ужгород: Закарпатская школа менеджеров, 1995. — Кн. 1: — 397 с.
3. *Азбука менеджмента: Учебно-методическое пособие: В 2-х кн.* — Ужгород: Закарпатская школа менеджеров, 1995. — Кн. 2: 385 с.
4. *Аникин Б. А.* Высший менеджмент для руководителя: Учеб. пособие. — М.: Инфра-М, 2000. — 136 с.
5. *Бодди Д., Пэйтон Р.* Основы менеджмента / Под ред. Ю. Н. Каптуревского: Пер. с англ. — СПб: Питер, 1999. — 816 с.
6. *Будзан Б.* Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. — К.: Основи, 2001. — 349 с.
7. *Бусыгин А. В.* Эффективный менеджмент: Учебник. — М.: Финпресс, 2000. — 1056 с.
8. *Вершигора Е. Е.* Менеджмент: Учеб. пособие. — М.: Инфра-М, 1999. — 256 с.
9. *Вейл Н.* Искусство менеджмента. Новые идеи для мира хаотических перемен. — М.: Новости, 1993. — 244 с.
10. *Веснин В. Р.* Основы менеджмента: Учебник. — 2-е изд. — М.: Ин-т международного права и экономики, ТРИАДА, 1997. — 384 с.
11. *Виханский О. С., Наумов А. И.* Менеджмент: Учебник. — 3-е изд. — М.: Гардарики, 1998. — 528 с.
12. *Галькович Р. С., Набоков В. И.* Основы менеджмента. — М.: Инфра-М, 1998. — 189 с.
13. *Герчикова И. Н.* Менеджмент: Учебник = Management: Textbook. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. — 501 с.
14. *Гительман Л. Д.* Преобразующий менеджмент: Лидерам реорганизации и консультантам по управлению: Учеб. пособие. — М.: Дело, 1999. — 496 с.
15. *Глухов В. В.* Менеджмент: Учебник. — СПб.: Спец. лит., 1999. — 700 с.
16. *Дафт Р. Л.* Менеджмент: Пер. с англ. — СПб: Питер, 2000. — 832 с.
17. *Друкер П. Ф.* Задачи менеджмента в XXI веке. Уч. пособие: / Пер. с англ.: пос. — М.: Вильямс, 2000. — 272 с.
18. *Друкер П. Ф.* Практика менеджмента. Уч. пособие. / Пер. с англ.: — М.: Вильямс, 2000. — 398 с.

19. Друкер П. Ф. Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения. — М.: Фаир-Пресс, 1998. — 288 с.
20. Дункан Д. У. Основопологающие идеи в менеджменте: уроки основоположников. — М.: БЕК, 1995. — 486 с.
21. Зуб А. Т., Смирнов С. Г. Лидерство в менеджменте. — М.: Воскресенье, ЗАО “Принт-Ателье”, 1999. — 216 с.
22. Кабушкин Н. И. Основы менеджмента. — 4-е изд., — Минск: Новое знание, 2001. — 336 с.
23. Классики менеджмента = The IEBM Handbook of management Thinking: Энциклопедия / Пер. Ю. Н. Каптуревский; Под ред. М. Корнера. — СПб.: Питер, 2001. — 1168 с.
24. Котляревский Ю. Л. 13 этюдов менеджмента. — К.: Финансист, 2000. — 174 с.
25. Кравченко А. И. История менеджмента: Учеб. пособие для студентов вузов. — М.: Академ. проект, 2000. — 352 с.
26. Кредісов А. І. Історія вчень менеджменту: Підруч. для вищ. навч. закл. — К.: Знання України, 2001. — 300 с.
27. Кредісов А. І., Панченко Є. Г., Кредісов В. А. Менеджмент для керівників. — К.: Знання, КОО, 1999. — 556 с.
28. Лебедев О. Т., Каньковская А. Р. Основы менеджмента. — СПб.: ИД “МиМ”, 1998. — 192 с.
29. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента = Management: 3-е изд. Пер. с англ. — М.: Дело, 1998. — 800 с.
30. Моул Д. Британцы на работе: взгляд на менеджмент со стороны. — Харьков: Фактор, 2000. — 200 с.
31. Офіційний сайт Міністерства економіки України [сайт <http://www.me.gov.ua>].
32. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [сайт <http://www.minfin.gov.ua>].
33. Офіційний сайт Державного Казначейства України [сайт <http://www.treasury.gov.ua>].
34. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [<http://www.kmu.gov.ua>].
35. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [<http://www.ukrstat.gov.ua>].
36. Офіційний сайт Аудиторської палати України [<http://apu.com.ua>].
37. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [<http://www.nbuv.gov.ua>].
38. Національна парламентська бібліотека [<http://www.alpha.rada.kiev.ua>].